Trosedd Casineb Anabledd

CPS

Polisi ar gyfer Erlyn Achosion o Droseddau Casineb Anabledd

Polisi ar gyfer Erlyn Achosion o Droseddau Casineb Anabledd

Beth a olygwn gyda'r term trosedd casineb anabledd?

Nid oes unrhyw ddiffiniad cyfreithiol o drosedd casineb anabledd. Fodd bynnag, wrth erlyn achosion o droseddau casineb anabledd, ac i'n helpu i weithredu'n polisi ar ddelio ag achosion o'r fath, rydym yn dilyn y diffiniad canlynol:

"Unrhyw drosedd y mae'r dioddefydd neu unrhyw un arall yn canfod ei bod wedi ei hysgogi gan elyniaeth neu ragfarn yn seiliedig ar anabledd neu anabledd canfyddedig unigolyn."

Mae diogelwch pobl ac eiddo a'r hawl i fyw'n rhydd o ofn ac aflonyddwch yn hawliau dynol sylfaenol. Ein polisi yw erlyn troseddau casineb anabledd yn deg, yn gadarn ac yn rymus.

Rwy'n cael fy nhargedu oherwydd fy anabledd – beth all y llys wneud?

Os bydd rhywun yn pledio neu os y'u ceir yn euog o drosedd yn eich erbyn, a bod y llys yn fodlon fod y drosedd wedi ei hysgogi gan elyniaeth oherwydd eich anabledd, yna rhaid i'r llys ddelio â'r elyniaeth hon fel rhywbeth sy'n gwneud y drosedd yn fwy difrifol. Rhaid i'r llys ddatgan hyn yn agored fel bod pawb yn ymwybodol o hyn.

Os oes gennyf broblemau iechyd meddwl neu anableddau dysgu, a fyddwch yn gwrando arnaf ac yn delio â’r mater mewn difrifoldeb?

Byddwn. Byddwn yn gweithredu’n polisïau ar Gefnogi dioddefwyr a thystion gyda phroblemau Iechyd Meddwl a Chefnogi dioddefwyr a thystion gydag Anableddau Dysgu. Ni fyddwn yn tybio dim am eich dibynadwyedd neu hygrededd. Byddwn yn ymgynghori â chi ac, os yn briodol, eich perthnasau, gofalwyr neu arbenigwyr meddygol i ystyried beth ellir ei wneud i’ch cefnogi i roi’ch tystiolaeth.

Os na all rhywun gymryd rhan yn yr achos troseddol, er enghraifft, hyd yn oed gyda’r gefnogaeth briodol ni allant ddeall yr wybodaeth a roddir iddynt neu gofio’r wybodaeth hwnnw, byddwn yn gweithio gyda’r heddlu i weld pa dystiolaeth arall allai fod ar gael i brofi’r achos mewn llys.

Beth mae'r CPS yn ei wneud?

Y CPS yw’r prif wasanaeth erlyn ar gyfer Cymru a Lloegr, dan arweiniad y Cyfarwyddwr Erlyniadau Cyhoeddus. Er ein bod yn gweithio’n agos â’r heddlu, rydym yn annibynnol arnynt. Mae’r heddlu’n gyfrifol am ymchwilio troseddau a chasglu’r dystiolaeth. Mae gennym gyfrifoldeb dros benderfynu (ym mhob achos heblaw’r rhai lleiaf) a ddylid cyhuddo’r sawl a ddrwgdybir o drosedd ac, os felly, gyda pha gyhuddiad neu gyhuddiadau.

Sut mae’r CPS yn penderfynu p’un a ddylid cyhuddo rhywun?

Rydym yn gweithredu’r Cod ar gyfer Erlynwyr y

Goron. Er mwyn sicrhau erlyniad, rhaid bod digon o dystiolaeth i allu sicrhau rhagolwg realistig o euogfarn. Os nad yw'r achos yn pasio'r cam tystiolaethol hwn, ni ddylai fynd yn ei flaen, waeth pa mor sensitif neu ddifrifol ydyw.

Os nad yw'r achos yn pasio'r cam tystiolaethol, yna rhaid i ni benderfynu a oes angen erlyniad er lles y cyhoedd (y cam lles y cyhoedd). Rydym yn ystyried unrhyw drosedd sy'n seiliedig ar elyniaeth, oherwydd anabledd canfyddedig neu wirioneddol, fel un fwy difrifol. O ganlyniad, bydd fel arfer er lles y cyhoedd i erlyn mewn achosion casineb anabledd.

Beth os nad ydw i eisiau mynd i'r llys?

Mae'ch barn chi fel dioddefydd y drosedd yn bwysig wrth benderfynu p'un a ddylai achos fynd yn ei flaen neu beidio, ond nid dyma'r unig ffactor. Rydym yn erlyn achosion ar ran y cyhoedd yn gyffredinol ac nid er budd unrhyw unigolyn penodol yn unig.

Os bydd dioddefydd wedi tynnu cefnogaeth dros erlyn yn ôl, yna mae'n ddyletswydd arnom i ganfod pam. Byddwn yn edrych yn fanwl ar bob opsiwn ac yn cynnig pa bynnag gymorth y gallwn gan gynnwys, lle bo'n briodol, trwy'n Hunedau Gofal Tystion cyn penderfynu p'un ai i erlyn neu beidio. Yn gyffredinol, po fwyaf difrifol yw'r achos, y mwyaf y bydd er lles y cyhoedd i fynd ymlaen ag erlyniad, hyd yn oed os dywed y dioddefydd nad ydynt am i ni wneud.

Beth yw gwaith Unedau Gofal Dioddefwyr?

Mae gennym Unedau Gofal Tystion ym mhob Maes CPS, wedi eu rhedeg ar y cyd gan yr

heddlu a’r CPS. Mae Swyddogion Gofal Tystion yn bwynt cyswllt a chefnogaeth bersonol ar gyfer pob tyst i’w helpu i roi’r dystiolaeth orau. Os ydych yn ddioddefydd trosedd bydd Swyddog Gofal Tyst yn rheoli’ch gofal o’r cyhuddiad hyd at ddiwedd yr achos.

Pa gefnogaeth fyddaf yn derbyn yn y llys?

Gallai cefnogaeth gynnwys, er enghraifft, trafnidiaeth i’r llys ac oddi yno; rhoi tystiolaeth trwy ddolen deledu fyw yn hytrach nag yn y llys; gan sicrhau y caniateir amser ar gyfer cymryd meddyginiaeth; holi cwestiynu mewn modd sy’n hawdd i’r unigolyn ddeall neu gael cyfryngwr i esbonio’r cwestiynau a ofynnir a’r atebion a roddir.

Pan fyddwch yn mynychu’r llys fel tyst, bydd erlynydd y CPS sy’n cyflwyno’r achos yn ei gyflwyno ei hun ac yn ateb unrhyw gwestiynau cyffredinol sydd gennych. Os bydd raid i chi aros, byddwn yn sicrhau eich bod yn cael gwybod pam fod oedi a faint o amser a amcangyfrifir y bydd raid i chi aros i roi tystiolaeth.

Ble bynnag fo’n bosibl, byddwn yn ceisio sicrhau fod cyfleusterau aros ar wahân ar gael ar gyfer tystion yr erlyniad fel nad oes raid i chi gymysgu gyda’r diffynnydd neu deulu neu ffrindiau’r diffynnydd.

Mae'r cyhoeddiadau canlynol yn rhoi rhagor o wybodaeth ar sut mae'r erlyniad yn gwneud penderfyniadau a beth all dioddefwyr a thystion ddisgwyl o'r system gyfiawnder troseddol –

- Polisi'r CPS ar gyfer Erlyn Achosion o Droseddau Casineb Anabledd
- Y Cod ar gyfer Erlynwyr y Goron
- Adduned yr Erlynwyr
- Y Cod Ymarfer ar gyfer Dioddefwyr Trosedd (Cod y Dioddefydd)

Mae'r cyhoeddiadau hyn yn ddogfennau cyhoeddus ac maent ar gael ar wefan y CPS: *www.cps.gov.uk*

Neu gellir gofyn am gopïau gan:
CPS Communications Branch, 50 Ludgate Hill, London EC4M 7EX
Ffôn: 020 7796 8442
Ffacs: 020 77968351
E-bost: publicity.branch@cps.gsi.gov.uk

Mae cyfieithiadau i ieithoedd eraill, a chopïau ar dâp sain ar gael.

Gellir gofyn am gymorth neu gyngor gan:

Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol
www.equalityhumanrights.com

Prif Switsfwrdd 0845 604 6610
Llinell Destun 0845 604 6620

Cymru – Caerdydd
Prif Switsfwrdd 0292 0663710

Llinell gymorth a chyngor 0845 604 8810
Llinell destun a dwyieithog 0845 604 8820

Yr Alban –
Prif Switsfwrdd 0845 604 5510
Llinell destun 0845 604 5520

Cymorth i Ddioddefwyr
www.victimsupport.org.uk

Cymorth i Ddioddefwyr yw'r elusen genedlaethol sy'n helpu pobl wedi eu heffeithio gan drosedd. Mae'r sefydliad yn darparu cymorth rhad ac am ddim a chyfrinachol i helpu dioddefwyr i ddelio â'u profiad, p'un a ydynt yn adrodd am drosedd neu beidio.

Cyngor Pobl Anabl y Deyrnas Unedig (UKDPC)
www.bcodp.org.uk
Ffôn 01332 29555 Ffacs 01332 295580

Mae UKDPC yn sefydliad mantell sy'n cynrychioli oddeutu 80 o sefydliadau wedi eu rhedeg a'u rheoli gan bobl anabl i hyrwyddo cydraddoldeb a chyfranogiad llawn o fewn cymdeithas.

Ymddiriedolaeth Ann Craft
www.anncrafttrust.org
Ffôn 0115 9515400 Ffacs 01159515232

Mae Ymddiriedolaeth Ann Craft yn gweithio yn y sectorau statudol, annibynnol a gwirfoddol i amddiffyn pobl gydag anableddau dysgu allai fod mewn perygl o gamdriniaeth. Mae'r Ymddiriedolaeth hefyd yn darparu cyngor a

gwybodaeth i rieni a gofalwyr allai fod yn pryderu am rywun maent yn eu cefnogi.

MIND
www.mind.org.uk
Ffôn 020 8519 2122 Ffacs 020 8522 1725

Mae MIND yn gweithio i greu gwell bywyd i bawb gyda phrofiad o drallod meddyliol trwy ddatblygu barn, anghenion ac uchelgeisiau pobl gyda phroblemau iechyd meddwl.

VOICE UK
www.voiceuk.org.uk
Ffôn 01332 295775 Ffacs 01332 295670

Mae Voice UK yn cefnogi pobl gydag anableddau dysgu a grwpiau eraill agored i niwed sydd wedi dioddef o droseddau neu gamdriniaeth ac yn cynnig cefnogaeth i deuluoedd, gofalwyr a gweithwyr proffesiynol.

Gellir cael rhagor o gopïau o'r daflen hon gan:

CPS Communication Division
Rose Court
2 Southwark Bridge
Llundain SE1 9HS

Ffôn 020 335 70913
E-bost publicity.branch@cps.gsi.gov.uk

Argraffwyd gan Blackburns of Bolton
Ffôn 01204 532121

Cyhoeddwyd Hydref 2009